

S.O.C. – Hör du mig

25 mars 2017

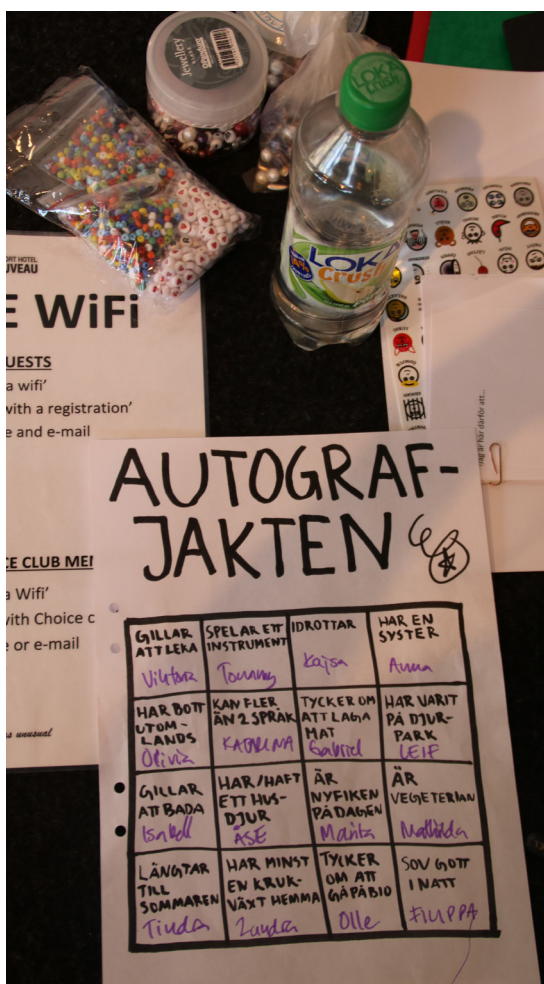
En workshop med socialsekreterare och ungdomar som haft kontakt med socialtjänsten och vill utveckla socialtjänsten.

Socialtjänsten i Helsingborg har under ett antal år medvetet arbetat för att bygga upp långsiktiga relationer med brukare och relevanta brukarorganisationer för att skapa en gemensam plattform för utveckling. Vi ser detta samskapande som en förutsättning för det innovativa arbete som pågår och samtliga arbetsgrupper består av såväl brukare som tjänsteman. Under hösten 2016 inleddes diskussioner med en ny brukarförening, barnrättsorganisationen Maskrosbarn. Vi såg båda problemet med att barn och ungdomar ofta får rollen som ett passivt objekt i sin kontakt med socialtjänsten. Hur skulle vi gemensamt kunna arbeta för att de skulle bli aktiva subjekt i sin egen process? Utifrån denna problemställning inleddes ett samarbete. Vi ser Maskrosbarn som en viktig samarbetspartner på såväl idéstadie som implementering av skapande av bättre sociala tjänster.

Socialförvaltningen, Helsingborg stad

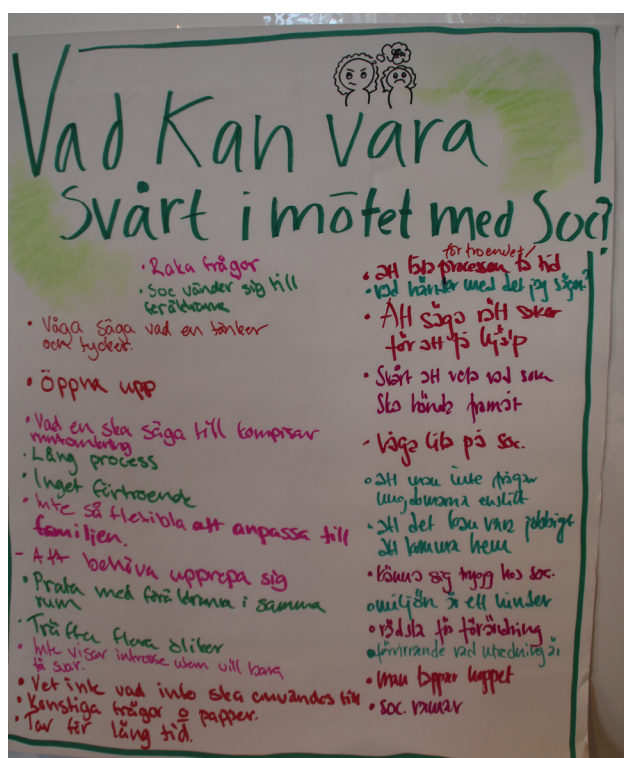
”S.O.C. – Hör du mig” är en serie inspirationsworkshops riktade till utvalda kommuner vars syfte är att ge ungdomar och socialsekreterare en plattform för att tillsammans utveckla nya förslag på hur den sociala barn- och ungdomsvården kan bli ännu bättre.

”S.O.C. – Hör du mig” är en del av det större projektet ”Kompis – Jag är bara en påse med pengar” som sedan 2015 verkat för att lyfta fram åsikterna hos ungdomar i kontakt med socialtjänsten. Projektet syftar till att låta dem vara delaktiga i det fortsatta utvecklingsarbetet. Projektet finansieras av Allmänna arvsfonden och du kan läsa mer om bakgrunden till projekt på baksidan av detta dokument.

INNEHÅLL

Varför är detta viktigt?	3
Den gemensamma resan	4
Idéer och lösningar	6
Soc Box	8
Avslutningsvis	9
Bakgrund till workshopen	10

Varför är detta viktigt?

”S.O.C. – Hör du mig” vill vara en arena för riktiga möten mellan två grupper av människor som sällan möts utanför myndighetsrummet. Projektet bygger på att vuxna och ungdomar deltar på lika villkor och att allt är möjligt. Vår utgångspunkt är att barn och vuxna måste arbeta tillsammans för att kunna lösa de utmaningar som socialtjänsten står inför. I övningen **Jag är här därför att...** blir det tydligt att deltagarna kommer från olika perspektiv och men en gemensam vilja att skapa förändring.

Jag är här därför att...

- Utvecklingsarbetet är roligt, förändringar behövs.
- Jag vill vara med och utveckla samt skapa ett bättre arbete och samarbete mellan ungdomar och socialtjänsten.
- För att höra idéer och komma med lösningar.
- Jag vet att ungdomarna och barnen vi arbetar med är de som har de bästa idéerna att arbeta framåt med.
- Jag har blivit utsatt för våld under hela min uppväxt.
- Jag tycker att detta otroligt viktigt för att kunna utvecklas åt rätt håll i mitt arbete.
- Jag vill vara med och förändra och påverka och kanske lära mig något nytt.
- Jag vil lära mig mer om vad som funkar och inte.
- Jag vill hjälpa soc att förbättra sig och kunna hjälpa mer ungdomar på ett bra sätt.
- Framtiden är fantastisk och vi gör den idag
- Socialtjänsten MÅSTE bli bättre för barn och unga, och idag kan vi förändra på riktigt!
- Lyssna och lära och vara med i detta spännande sammanhang.
- Jag vill att socialtjänsten ska bli bättre och att barn och ungdomar ska få chansen att säga vad de tror.
- Jag tycker att det är viktig att socialtjänsten ska bli bättre för barn och unga.
- Min pappa är psykiskt sjuk och jag hade behövt bättre stöd från soc.
- Min mamma är psykisk och fysiskt sjuk.
- Jag vill vara med att ändra/påverka socialtjänsten. Det behövs!
- Jag vill påverka.
- Ungdomarnas deltagande och röster är viktigt för mig.
- Min pappa är alkoholist och jag har blivit utsatt för psykiskt och sexuellt våld.
- Jag verkligen vill förstå mer.
- Detta är viktigt!
- Jag vill vara med att utveckla och skapa förändringar.
- Jag gillar dessa möten och fikan.
- Jag vill hjälpa ungdomarna att göra sin röst hörd i socialförvaltningen.

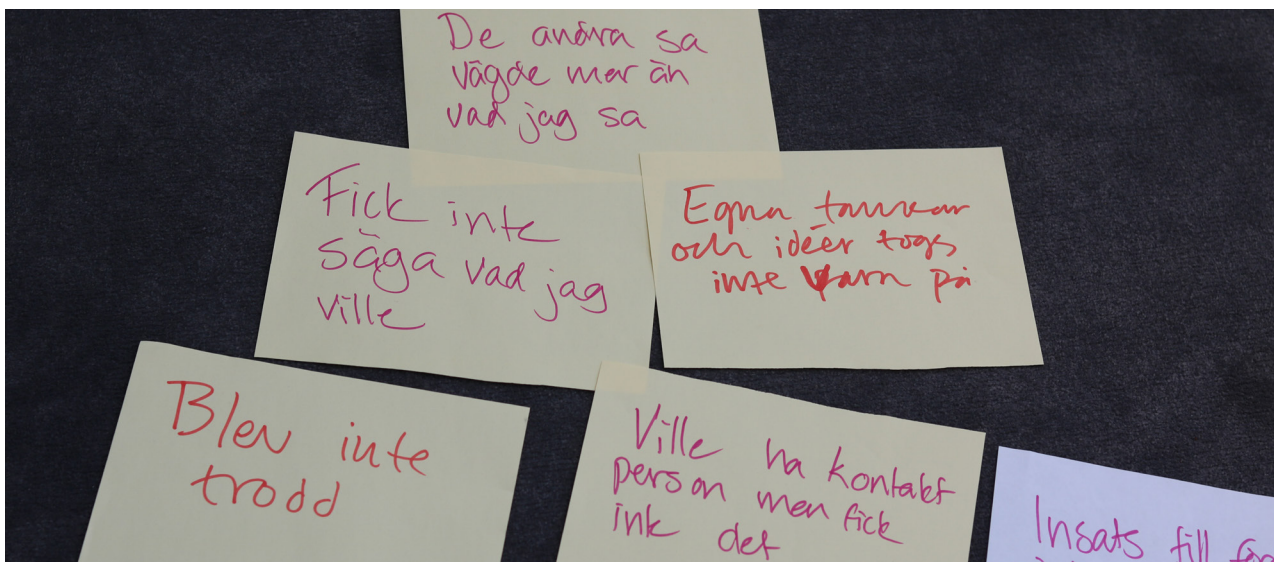

Den gemensamma resan

Inledningsvis börjar gruppen med att öppna upp för många olika tankar, idéer, åsikter och reflektioner kring vad som kan vara svårt när ungdomar möter socialtjänsten. Deltagarna pratar parvis och i grupper för att sedan tillsammans börja smalna av vilka utmaningar de vill arbeta vidare med.

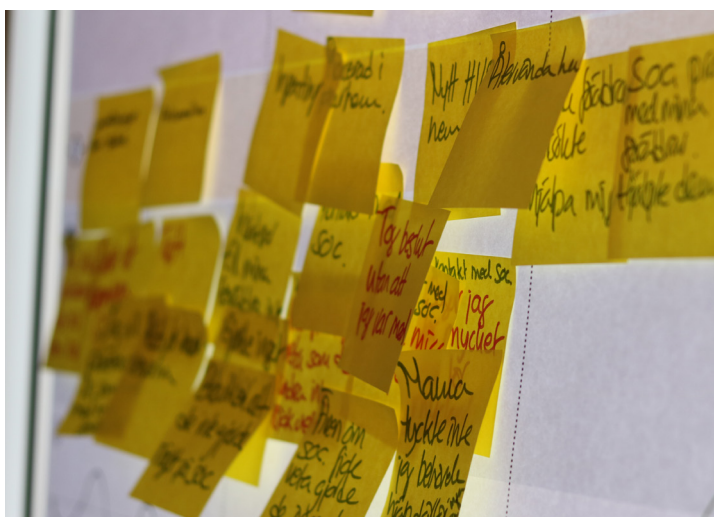
Vad kan vara svårt i mötet med socialtjänsten?

- Förtroende.
- Berätta om mig själv (inte om min familj).
- Låta det ta tid.
- Anpassa sig till varje familj.
- Trygghet.
- Samma person, inte byta socialsekreterare men möjlighet att byta om det inte finns förtroende.
- Soc vill bara ha svar på sina frågor.
- Frågar inte alltid ungdomarna enskilt.
- Soc vänder sig till föräldrarna.
- Att det blir jobbigt med föräldrarna när man kommer hem.
- Lång tid mellan mötena.
- Svårt att veta vad man ska säga för att få hjälp.
- Att våga säga vad man tänker/tycker.
- Att öppna upp sig för nya människor.
- Veta vad som ska hända framåt.
- Vad ska jag säga till andra.
- Att våga lita på socialsekreteraren.
- Miljön.
- Att tappa kontrollen (som ungdom).
- Nya kontakter och att man måste berätta sin historia fler gånger.
- Socialsekreteraren ska vara intresserad.
- Avvägning hur mycket man (som ungdom) kan säga utan att det ska hända något.
- Att passa in, att alla inte ska veta, bland kompisar ex, att man har kontakt med soc.
- Förvirrande vad utredning är och att ingen förklarar vad den innebär.
- De skriver ner allt man säger men man vet inte vad det ska användas till. Lyssna på vad jag har att säga istället.
- Det tar så lång tid att man tappar hoppet.
- Konstiga frågor och papper.
- Ramen är utifrån socialtjänstens behov.

”Innan har jag tyckt riktigt illa om socialtjänsten, handläggarna och sånt, men idag var det roligt att hänga med dem och så.” / ungdom

”Det var jätte- jätteroligt, roligare än jag väntat. Det är roligt att vara med och påverka, säga vad man tycker om socialtjänsten.” / ungdom

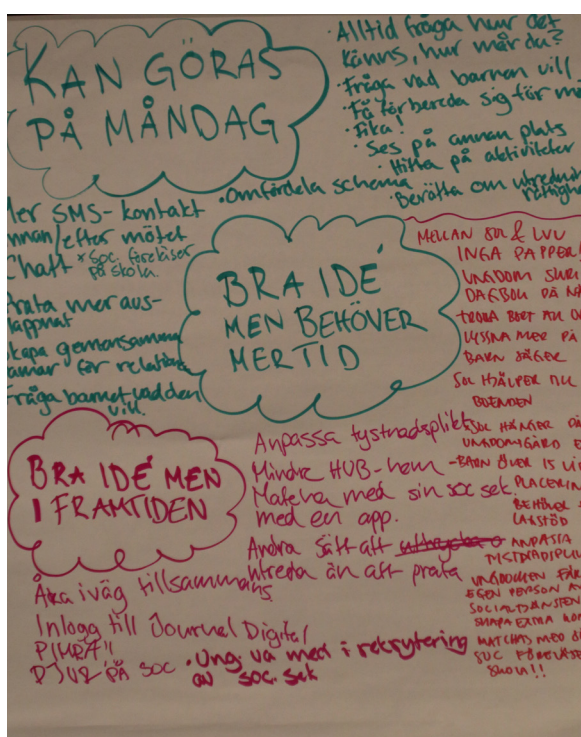
”Man undrar ju mycket och ibland tar man för givet att det är på ett visst sätt men här blir det så konkret och väldigt ärligt i vad som händer i sitsen av ett barn i utredningen. Att vara barnet, att vara underlägsen, att vara maktlös, att det är någon man önskar ska lyssna på en men man har ingen tillit.” / vuxen

Idéer och lösningar

Om det finns utmaningar, hinder och svårigheter – vilket vi hade enats om i vårt tidigare avsnitt, så finns det också lösningar, idéer och möjligheter att göra saker bättre!

I denna del av workshopen som fokuserar på lösningar är allt möjligt, gruppen behöver inte bry oss om politiker, lagar, föräldrar eller budget! Idag bestämmer dem – allas idéer är lika viktiga. Idag säger vi ja!

Gruppen började med en idégenerering där alla deltagare i par fick komma på idéer, lösningar, möjligheter för att lösa utmaningarna. Efter detta fick grupperna prioritera med hjälp av klistermärken vilka av idéerna som de vid nästa möte ville arbeta vidare med. De prioriterade lösningarna sorteras in i tre grupper, de blå är idéer som man kan ta med sig och göra redan imorgon, de gröna är sådana idéer som kräver mer arbete men vi vill påbörja arbetet snarast och de röda är idéer som kräver mer arbete och som ligger längre fram i tiden att börja arbeta med.

Kan göras imorgon

- Få fika när man ses, inte bara torra gamla kakor, bjuda på the, oboy osv.
- Säga ifrån.
- Handläggarna kan vara mer öppna, stort leende.
- Prata mer avslappnat.
- Göra utredningar med familjen, att familjen bestämmer frågorna osv.
- Tiden rinner ut; få tid att bli lyssnad på.
- Fråga ungdomen vart hen vill ses från första början.
- Kunna ha mer SMS-kontakt.
- Chatta anonymt på soc-chatten.
- Vara ärlig
- Vid första telefonsamtalet när man ska bestämma träff fråga alltid:
 - Hur känns detta?
 - Fråga var ungdomen vill ses och hur det ska vara för att det ska kännas så bra som möjligt.
- Träffas på neutral plats.
- Fråga vad barnet vill.
- Hitta på aktiviteter ihop, våga skapa relation.
- Få reda på sina rättigheter.
- Fråga vanliga frågor t.ex. hur mår du?
- Berätta först hur en utredning går till, bra att förberedas innan.
- Att man skapar egna ramar ihop, barn och soc, vid första mötet.

Bra idé men behöver mer tid

- Åka iväg och lära känna varandra, typ två dagar, och ha kul.
- Soc föreläser på skola.
- Matchas med socialsekreterare, vara med och välja vem man ska få träffa.
- Inlogg till journaler.
- Mindre HVB-hem.
- Andra sätt att utreda än att prata ex maila en bild, ungdomen får skriva ner.
- Ungdomar är med och anställer personal.
- Husdjur på soc.
- Bli lättare att byta handläggare.
- Ta kontakt med någon på soc via sociala medier.
- Pimpa alla rum på soc, även väntrum.

Bra idé men ska göras i framtiden

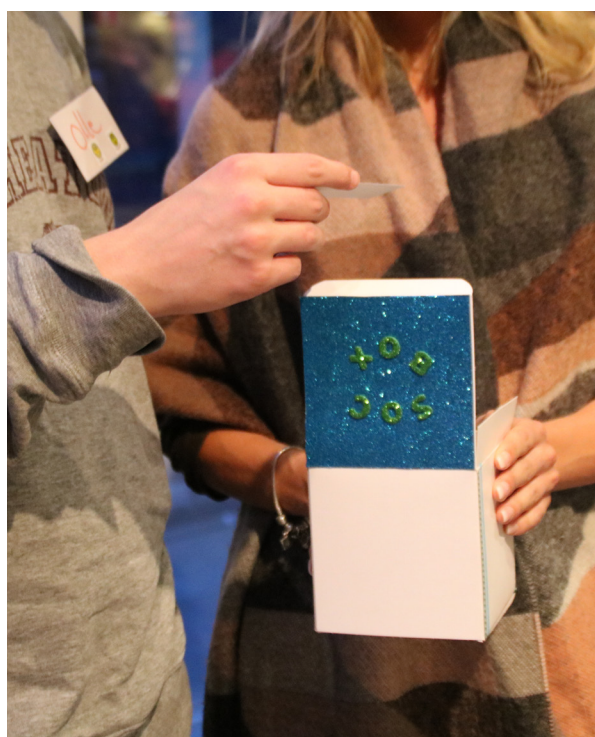
- Anpassa tystnadsplikt.
- Lyssna mer på vad barn och unga säger, fler sådana här möten som ger något.
- Trolla bort all orättvisa.
- Inga papper, ungdomarna skriver själv dagböcker i sina datorer.
- Ungdomen får en egen person på soc (inte gemensam med familjen).
- Någonting (insats) mellan SoL och LVU.
- Socialtjänsten hjälper alla med boende så att alla får eget rum.
- Barn under och över 15 år behöver eget lagstöd för placering.

Soc Box

Är ett verktyg som tagits fram av ungdomar och socialsekreterare vid tidigare workshops. I boxen ligger lappar med ord som beskriver olika saker som ungdomar kan tycka är viktigt att man får ta del av eller uppleva under ett möte. Syftet är att man i mötet kan prata om vad just den ungdomen man har framför sig tycker är värdefullt. På så vis kan socialsekreteraren börja prata om ungdomens behov samtidigt som dem presenterar agendan för mötet, att bådass perspektiv får finnas i rummet och att ungdomen bjuds in till att vara delaktig.

Orden i Soc Boxen

- Trygghet
- Varm miljö
- Fika
- Få stöd
- Få veta vad som står i min utredning
- Bli lyssnad på
- Bli tagen på allvar
- Prata så att jag förstår
- Information
- Respekt
- Vänlighet
- Ärlighet
- Tydlighet
- Inte anteckna
- Träffas utanför soc.
- Träffas utan föräldrar
- Ha med en utomstående person
- Kunskap om mina rättigheter
- Bestämna hur vi ska höras
- Vara med och planera mötet
- Fråga vad jag behöver

Avslutningsvis

Vi hoppas att alla från workshopen tar med sig hur viktigt varje persons deltagande varit för hela denna process. Att miljön där allas perspektiv får lika mycket plats och allt känns möjligt att förändra, får inspirera deltagarna till att se möjligheterna vi har framför oss. Vissa idéer kommer som sagt kunna göra skillnad redan dagen efter workshopen och andra planerar vi att fortsätta att arbeta med i en referensgrupp som består av anställda från socialtjänsten, utvecklingsenheten och ungdomar.

”Jag vill inte att en annan ungdom ska gå igenom det jag gått igenom, jag vill att de ska få den hjälp de behöver från socialtjänsten.” / ungdom

”Om vi ska ha en ärlig kontakt och ett ärligt resultat måste vi titta på hur vi ska göra utifrån barnens behov och bästa, det här (workshopen) blir så ärligt” / vuxen

”Det känns viktigt att göra sin röst hörd och kanske få tala för andra som inte är med här men också tycker samma sak.” / ungdom

”Jag blir så förvånad över hur öppna och ärliga alla ungdomar är, alltså kring kontakt med oss men också sin livshistoria... att de ger så mycket av sig själva i detta.” / vuxen

Bakgrund till workshopen

Maskrosbarn är en barnrättsorganisation som arbetar med ungdomar som har föräldrar som har psykisk ohälsa eller missbruk genom olika typer av stödinsatser som läger, ungdomsgård och stödjande samtal. Maskrosbarn erbjuder också stödinsatser genom samarbeten med socialtjänsten däribland coachprogrammet och helgläger. Maskrosbarn arbetar med ett omfattande påverkansarbete genom utbildningar och inspiration för offentlig sektor.

Vi arbetar med modellen tjänstedesign vilket innebär att ungdomens upplevda resa i kontakten med socialtjänsten ligger i fokus och styr det fortsatta utvecklingsarbetet. Ungdomen görs inte bara delaktig i utvecklingsprocessen utan har lika stor rätt och möjlighet att påverka som de socialsekreterare som också deltar i workshopen. Tanken är att ungdomarnas och socialsekreterarnas olika perspektiv på samma resa, ungdomens resa, gör att vi verkligen kan förstå de utmaningar och de utvecklingsområden som vi har framför oss.

Detta är det tredje och sista projektåret i projektet "Kompis – jag är bara en påse med pengar" som finansieras av Allmänna arvsfonden. Under det första året pågick arbetet med intervju- och enkätstudien "Jag är bara en påse med pengar" där 103 ungdomar deltog och berättade om sina upplevelser av insatser från socialtjänsten. Det andra året bjöd vi från Maskrosbarn in socialsekreterare och ungdomar för att i kreativa workshops tillsammans börja hitta förslag på utvecklingsområden. Workshop-serien som vi kallade för "Fatta vilken synergi" mynnade ut i 109 förslag på förbättringar. Vissa tips och idéer kunde socialsekreterarna ta med sig till sina kommuner och börja jobba med redan samma dag. Andra förslag krävde ett mer långsiktigt arbete med möjlighet till uppföljning av de föreslagna förändringarna. Att nu under det tredje året jobba med enskilda kommuner och följa en längre process, från kommunernas önskade frågeställning till workshops och slutligen implementering av nya kreativa förslag, gör att ungdomarna verkligen har fått vara med och skapa framtidens socialtjänst.

Tack till Allmänna arvsfonden!

